

Peningastefnunefnd Seðlabanka Íslands

Fundargerð peningastefnunefndar Seðlabanka Íslands

Aukafundur í júní 2020 (96. fundur)

Birt: 8. júlí 2020

Lög um Seðlabanka Íslands kveða svo á að það sé hlutverk peningastefnunefndar að ákvarða vexti og önnur stýritæki peningastefnunnar og að „[opinberlega skuli] birta fundargerðir peningastefnunefndar og gera grein fyrir ákvörðunum nefndarinnar og forsendum þeirra“. Í samræmi við lögina hefur peningastefnunefndin ákveðið að birta fundargerðir af fundum sínum tveimur vikum eftir hverja ákvörðun. Þar koma einnig fram upplýsingar um atkvæði einstakra nefndarmanna.

Hér birtist fundargerð peningastefnunefndarinnar af sameiginlegum fundi peningastefnunefndar og fjármálastöðugleikanefndar 23. júní 2020, en á honum ræddi nefndin ákvarðanir um beitingu stjórnækja bankans í peningamálum.

I Ákvarðanir um stjórnækki bankans í peningamálum

Seðlabanki Íslands og fjármála- og efnahagsráðuneytið gerðu hinn 25. maí með sér samning um að bankinn annist framkvæmd á veitingu ábyrgða ríkissjóðs gagnvart lánastofnunum vegna stuðningslána þeirra til rekstraraðila vegna heimsfaraldurs kórónuveiru. Á fundinum kom fram að markmið með stuðningslánnum væri að viðhalda atvinnustigi og efnahagssumsvifum með því að styðja við minni rekstraraðila sem hefðu orðið fyrir tímabundnu tekjufalli vegna farsóttarinnar og aðgerða stjórnvalda til að verjast útbreiðslu hennar. Þá myndu lánin stuðla að því að rekstrarhæf minni fyrirtæki fari síður í þrot og þar með styðja við stöðugleika bankakerfisins. Fram kom á fundinum að mikilvægt væri að hvetja lánastofnanir til að taka þátt í þessari aðgerð.

Lögin gera m.a. ráð fyrir að lánastofnanir veiti lán með ríkisábyrgð á vöxtum sem samsvara meginvöxtum Seðlabankans (þ.e. vöxtum sjö daga bundinna innlána lánastofnana hjá Seðlabankanum sem nú eru 1%), sem eru lægri vextir en samsvara kostnaði nýrrar fjármögnunar þeirra. Lánin munu að öðru óbreyttu rýra lausafjárstöðu og lausafjárhlutföll lánastofnana. Til að tryggja framgang þessara lánveitinga ræddi nefndin því að nauðsynlegt væri að útfæra sérstakan veðlánaramma sem tryggði lánastofnunum skammtímafjármögnun frá Seðlabankanum á sömu kjörum og stuðningslán með 100% ríkisábyrgð eru veitt á.

Með hliðsjón af umræðunni lagði seðlabankastjóri fram tillögu um að vegna sérstöðu stuðningslána með 100% ríkisábyrgð og þeirra aðstæðna sem uppi eru vegna faraldursins myndi

Seðlabankinn útfæra sérstakan tímabundinn veðlánaramma stuðningslána á sömu kjörum og eru á sjö daga bundnum innlánum hjá Seðlabankanum á hverjum tíma. Allir nefndarmenn samþykktu tillöguna.

Á fundinum var þróunin á fasteignamarkaði einnig rædd í ljósi áhrifa COVID-19-farsóttarinnar og vaxtalækkana bankans undanfarin misseri. Fram kom að vísbendingar eru um að heimili séu í auknum mæli að endurfjármagna húsnæðislán sín í kjölfar lækkunar vaxta. Nefndarmenn ræddu að nokkur tilfærsla væri að eiga sér stað á lánum annars vegar frá lífeyrissjóðum yfir til viðskiptabankanna þar sem bankarnir væru að bjóða lægri vaxtakjör og hins vegar úr verðtryggðum yfir í óverðtryggð lán með breytilega vexti. Fram kom að tæplega þriðjungur íbúðaskulda heimila hefði verið óverðtryggður í lok apríl sl. Nefndirnar fjölluðu jafnframt um mismunandi þjóðhagsvarúðartæki og samspil ólíkra stjórntækja bankans.

Eftirfarandi nefndarmenn sátu fundinn:

Ásgeir Jónsson, seðlabankastjóri og formaður nefndarinnar

Rannveig Sigurðardóttir, varaseðlabankastjóri peningastefnu

Gunnar Jakobsson, varaseðlabankastjóri fjármálastöðugleika

Gylfi Zoëga, prófessor, utanaðkomandi nefndarmaður

Katrín Ólafsdóttir, lektor, utanaðkomandi nefndarmaður

Aðalhafgræðingur Seðlabankans, Þórarinn G. Pétursson, sat allan fund nefndarinnar. Þar að auki sátu fjölmargir starfsmenn Seðlabankans hluta fundarins.

Karen Áslaug Vignisdóttir ritaði fundargerð.

Næsta reglulega yfirlýsing peningastefnuneftirfarinnar verður birt miðvikudaginn 26. ágúst 2020.